

Esoterische Traditie (Theosofie) in de 14e – 18e eeuw.

Christian Rosenkreuz – de Rozenkruisers. (Midden 15^e eeuw)

Rozenkruisers [uit het Latijn Rosa Rose + crux kruis] Rosy cross of roze kruis, verwijzend naar het kruis van de roos, het algemene middeleeuwse idee van de roos als een embleem van de goddelijke liefde, en het kruis van zelfverloochening en zelfoverwinning. Een Europese middeleeuwse mystieke en quasi - occulte broederschap, waarschijnlijk daterend uit ongeveer het midden van de 15e eeuw. Het was een van de vele pogingen om de archaïsche wijsheid opnieuw in te voeren en levend houden en haar geschiedenis is typerend voor de meeste van dergelijke ondernemingen.

De naam werd voor het eerst gegeven aan de leerlingen van een **geleerde adept, Christian Rosenkreuz**, de veronderstelde familienaam is een Duitse vertaling van Rozen - Kruis, waarbij het een open vraag is of Rosenkreuz een familienaam is of een aangenomen achternaam met een verwijzing naar de mystieke orde. De voornaam Christian is vermoedelijke een andere naamadoptie om dezelfde mystieke reden. Nadat Rosenkreuz was teruggekeerd van een reis in Azië, stichtte hij een mystieke orde in Europa. Hij en zijn discipelen kwamen in aanraking met een vastbesloten oppositie van de christelijke kerk, die de scepter zwaaiden over een groot deel van Europa.

Hij verhulde zijn leer in een christelijk gewaad, met namen als Jehova om de echte betekenis af te schermen, en gaf zijn discipelen de sleutels voor de interpretatie van zijn leringen. Hij stichtte geen formele organisatie en hield geen colleges omdat uiterste geheimhouding noodzakelijk was om aan een vervolging met een mogelijke dood te ontkomen.

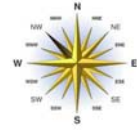
Het is om deze redenen dat de juiste geschiedenis van de Rozenkruisers moeilijk is te traceren. De oorspronkelijke Rozenkruisers waren vuur - filosofen, opvolgers van de Magiërs en Ziëners.

Het symbool van een kruis binnen een cirkel, een roos symboliserend met een kruis erin, is een echte perversie van westerse christelijke Kabbalisten, die het de grote mysterie van het occulte voortgebrachte noemde, terwijl het echte symbool van het opnieuw ontwaken van het universum wordt gesymboliseerd door een cirkel met een punt in, en de cirkel met een kruis, een gewoon normaal kruis.

Het echte symbool van de Rozenkruisers is dat van een pelikaan die haar borst openscheurt om zeven kleintjes te voeden, het symbool van de 18e graad van de orde. Het roze kruis is een uitgevouwen kubus (zie Geheime Leer, deel 2:19, 87, 684 – hieronder beschreven). Veel geassocieerde groepen, sinds het verdwijnen van de middeleeuwse Rozenkruisers, hebben bestaan en bestaan nog steeds, hebben die de naam geleend, en een groot deel van de Rozenkruisers leringen gebruikt voor zover als ze het konden begrijpen. Blavatsky noemt Paracelsus een echte Rozenkruiser en Eliphas Levi die toegang had tot Rozenkruisers manuscripten.

Encyclopedia Theosophical Glossery

*****

Theosofie de archaïsche wijsheid,
het pad van het zoeken, niet van geloven.

We weten dat die uit de geschiedenis bekende figuren zoals Saint-Martin, St. Germain en **alle filosofen** uit de Middeleeuwen, die door de Grote Loge waren aangeraakt, al eeuwenlang op hun eigen manier en in hun eigen tijd pogingen deden om hun medemensen te helpen. Hun motief was niet slechts het zaaien van zaden, maar ze hoopten datgene te kunnen doen wat de mensen kennis en begrip zou geven, waardoor ze zichzelf, als eenheden in de beschaving waarin ze leefden, vooruit zouden kunnen helpen.

James A. Long (Leider van "The Theosophical Society - Pasadena" van 1951 tot 1971), op het Algemeen congres in Utrecht 15 april 1951

*****

Geen wonder dat u het duister vindt, want het was nooit bedoeld voor de niet-ingewijde lezer. Eliphas heeft het manuscript van de Rozenkruisers bestudeerd (in Europa nu tot drie exemplaren terug gebracht). Deze geven een uiteenzetting van onze leerstellingen aan de hand wat **Rosencreuz** onderwees, die ze bij zijn terugkeer uit Azië in een semie - Christelijk kleed stak, dat voor zijn leerlingen als schild moest dienen tegen klerikale wraak. Men moet de sleutel ertoe bezitten en die sleutel is een wetenschap *per se*. **Rosencreuz** onderwees mondeling. St. Germain tekende de goede leringen op in cijferschrift, en zijn enige manuscript in cijferschrift bleef in het bezit van zijn trouwe vriend en beschermheer, de edele Duitse vorst, in wiens woning en in wiens tegenwoordigheid hij heenging, NAAR HUIS.

De Mahatma brieven blz. 310. Brief nr. 49 van Meester K.H., ontvangen op 5 augustus 1881 te Umballa (India).

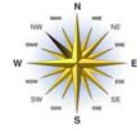
*****

Volgens de leer van de rozenkruisers, zoals die door de niet-ingewijden deze keer op de juiste manier wordt behandeld en verklaard, hoewel maar gedeeltelijk, 'zijn licht en duisternis op zichzelf genomen identiek, en alleen te scheiden in het menselijke verstand'. Volgens Robert Fludd 'nam de duisternis verlichting aan om zich zichtbaar te maken' (On Rosenkranz). Volgens de stellingen van het oosterse occultisme is DUISTERNIS de ene ware werkelijkheid, de basis en de wortel van het licht, zonder welke dit laatste zich nooit zou kunnen manifesteren, zelfs niet bestaan. Licht is stof en DUISTERNIS zuivere geest. De wezenlijke metafysische grondslag van de duisternis is subjectief en absoluut licht, terwijl dit laatste in al zijn schijnbare pracht en glorie alleen maar een groot aantal schaduwen is, omdat het nooit eeuwig kan zijn en eenvoudig een illusie of Maya is.

H.P.Blavatsky in De Geheime Leer 1:101
© 1988 Theosophical University Press Agency
Daal en Bergselaan 68, 2565 AG Den Haag

*****

Het gekozen vreemde symbool is even suggestief; de ware mystieke betekenis ervan is het denkbeeld van een universele moederschoot, uitgebeeld door de oorspronkelijke wateren van de 'diepte', of de opening voor de ontvangst, en daarna voor het uitgaan van die ene straal (de logos), die de andere zeven voortbrengende stralen of krachten (de logoi of bouwers) in zich bevat. Vandaar de keuze door de rozenkruisers van een watervogel – hetzij

**Theosofie de archaische wijsheid,
het pad van het zoeken, niet van geloven.**

zwaan of pelikaan¹ – met zeven jongen als symbool, gewijzigd en aangepast aan de religie van elk land. En-soph wordt in het Boek van de Getallen² de 'vurige ziel van de pelikaan' genoemd. (Zie Afd. II, 'Over de verborgen godheid, haar symbolen en haar tekens'.) Hij verschijnt bij elk Manvantara als Narayan of Swayambhuva (de zelfbestaande), dringt het wereld-ei binnen en komt aan het eind van de goddelijke incubatie eruit te voorschijn als Brahma of prajapati, een voorvader van het toekomstige Heelal, waarin hij zich uitzet. Hij is Purusha (geest), maar ook Prākṛiti (stof). Pas nadat hij zich in twee helften heeft verdeeld – Brahma-vach (de vrouwelijke) en Brahma-viraj (de mannelijke), wordt de prajapati de mannelijke Brahma.

H.P. Blavatsky in De Geheime Leer 1:111
© 1988 Theosophical University Press Agency
Daal en Bergselaan 68, 2565 AG Den Haag

---

¹ Het doet er niet toe of de vogel tot het geslacht van de *cygnus*, *anser* of *pelecanus* behoort, als het maar een watervogel is die evenals de geest over de wateren zweeft of beweegt en dan uit die wateren te voorschijn komt om andere wezens voort te brengen. Dit is precies de ware betekenis van het symbool van de achttiende graad van het rozenkruis, hoewel deze later op dichtelijke manier werd veranderd in het moederlijke gevoel van de pelikaan, die haar borst openscheurt om haar zeven jongen met haar bloed te voeden.

² De reden dat Mozes het eten van pelikanen en zwanen verbiedt en deze rekent tot de onreine vogels, en wel het eten toestaat van 'alle soorten treksprinkhanen, veldsprinkhanen en kleine treksprinkhanen' (Leviticus XI en Deuteronomium XIV), is zuiver fysiologisch en heeft alleen in zoverre met mystieke symboliek te maken, dat het woord 'onrein', evenals elk ander woord, niet letterlijk moet worden opgevat, want het is evenals alle andere esoterisch, en kan zowel 'heilig' als 'niet heilig' betekenen. Het is een sluier, die heel suggestief is in verband met bepaalde soorten bijgeloof, bijv. van het Russische volk, dat geen duiven eet, niet omdat ze 'onrein' zijn, maar omdat de 'heilige Geest' in de vorm van een duif zou zijn verschenen.